

ÉVKÖZI 14. VASÁRNAP

A év

1-5 oldal

Olv.: Zak 9,9-10 – Róm 8,9.11-13 – Mt 11,25-30

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves testvérek! Olyan könnyen az ajkunkra vesszük a nagy igazságokat és talán nem is gondolunk arra, hogy mekkora ajándékban részesülünk akkor, amikor kiénekeljük ezt az igazságot: befogadtuk Isteni irgalmasságot. Hiszen ebben a világban, amelyben élünk eszmék harcolnak egymással, és mi egy olyan eszmét képviselünk, amely Jézus Krisztus tanítására hivatkozik. Velünk szemben ott van a világ, és sajnos napjainkban a világban a nagy erőt, a nagy hangot azok képviselik, akik nem is ismerik, vagy ha ismerik, nem is akarnak tudni az Isten tanításáról. Micsoda harc ez, milyen a kimenetele ennek a harcnak? Bizony ezért nagyon fontos, hogy mi tudatosan éljünk az igazságokból, amik az Istentől valók. Victor Hugónak van egy nagyon fontos figyelmeztetése: az eszme az egyetlen hatalom a világban, és Jézus Krisztus eszméje minden hódító eszménél hatalmasabb. Emésztgessük Victor Hugónak ezt a kijelentését, és kérjük a Jóisten segítségét, mert nélküle biztos, hogy alulmaradunk ezzel a világgal szemben, mert neki más eszközei vannak.

Ezt a szentmisét ajánljuk fel [Pomozi] Istvánért. Hála Istennek, már jobban van, és kérjük a Jóisten kegyelmét, hogy alázatosan, türelmesen tudja hordozni ezt a keresztet, ezt az igát. Éppen ma halljuk az Evangéliumból: az én igám könnyű, mert testreszabott, és állítólag ez is a Jézus üzenet, hogy senkire nem rak nagyobb keresztet, mint amit el tud viselni az ember. Kérjük az ő számára ezt a türelmes keresztviselést.

Szentbeszéd

Kedves testvérek! Azt mondtam, hogy eszmék harcát éljük, mi is képviselünk egy eszmét és a világ is képvisel különböző eszméket. Sajnos igen sokszor fájdalmasan kell megállapítanunk, hogy a világ, amikor az eszméket emlegeti, valójában ideológiákat gyárt. Ennek ellenére a harc folyik, és nekünk ma különösen nagy kihívás most a 21. századnak az elején, amikor Európában, hogy a világ minden pontján hogy is néz ez ki valójában, nem is tudjuk, de egy biztos, hogy itt Európában a keresztény eszme képviselői mi vagyunk. Mi vagyunk a maradék, hiszen Európa nem a keresztény eszmére hivatkozva vívja az élet-halál harcát. Mert bár valójában a harc nem arról szól, hogy egymást hogy tudjuk legyőzni, amikor a világ harcáról van szó, akkor ez a cél: hogy tudok fölé kerekedni a másikkal.

Az a harc, amit az Isten az eszmékre hivatkozva elgondol, az pontosan azt jelenti, hogy az eszmék igazsága, az eszmék üzenete győzzön, ahol csak győztesek lehetnek. Mert aki ezeket az eszméket megtagadja, az egyszerűen kilépett abból a rendből, amit az Isten elgondolt ebben a világban nekünk, embereknek. És bizony amikor a világ fiainak a küzdelmére gondolunk, akkor gyanús eszmékről van szó. Nem kell sokat töprengeni ezen, mit is jelent, csak be kell kapcsolni a televíziót, a rádiót, és özönlik felénk az az eszmei üzenet, amit a világ fiai akarnak érvényre juttatni, de a fájdalom az, hogy mindig a másik ellenében. Kedves testvérek, valamiképpen ennek a mai vasárnapnak az egész üzenetét ennek a jegyében kell, hogy magunkhoz közel engedjük és elgondolkodjunk azon, hogy milyen lehetőségünk van.

Az hallottuk ennek a mai evangéliumnak a bevezetőjében, már-már énekelte is a kis kórusunk: áldalak téged, Atyám, mennynek és földnek Istene, hogy elrejtetted mindezt a bölcsék és okosak elől, és kinyilatkoztattad a kicsinyeknek. Tehát valamit az Isten elrejt valakik elől, és valamit az Isten kinyilatkoztat valakiknek. Akik elől elrejtí Isten az üzenetét, azok a világ fiai, hiszen megtagadták ezt az üzenetet, akkor hagyjuk őket. És akiknek kinyilatkoztatta az üdvösségnek a titkait, azok meg mi lennénk. Tehát ebből a szemszögből kell nézni, és még azért egy-két szempontot szeretnék hozzáadni.

Mert amiről itt szó van, az döntő. Lukács evangéliumában, ugye mi a Máté evangéliumából hallottuk ezt a részt, Szent Lukács ugyanezt az üzenetet hozza az evangéliumában, csak a bevezetője nem pontosan ez, mint amit hallottunk, mert ott úgy kezd az evangélista: Jézus kitörő örömmel hirdette: áldalak téged, Atyám, dicsőítelek téged, Atyám, hallottuk a mondatot.

Sőt, még van egy kis variáns, hiszen az Újszövetségi Szentírást görög nyelven írták, és az, amit mi olvasunk az Újszövetségi Szentírásból, az mind fordítás, és ugye nagyon jól tudjuk, hogy bizony sokféle értelme van a szavaknak is, és összefüggésekben meg még sajátosabb értelme lehet a szavaknak. Az Újszövetségi Szentírás fordítói között találunk két szerzetest is, mégpedig Békés Gellért és Dalos Patrik is lefordította, és milyen érdekes, hogy kitörő örömmel, hallottuk a Lukács evangéliumból, azt nem tudom, ki fordította, viszont Békés Gellért és Dalos Patrik fordításában így kezdődik ez az üzenet: följuggott Jézus. Csodálatos! Kitörő örömmel, aztán amaz: följuggott Jézus.

Hát mi az a kitörő öröm, mi az az ujjongás, ami Jézusnak a lelkét eltölti akkor, amikor kimondja ezt a mondatot, hogy dicsőítelek, Atyám, hogy elrejtetted valakik elől, és másoknak meg kinyilatkoztattad. De mit? A Szentírás-magyarázók világossá teszik a számunkra, hogy miért van ez a kitörő öröm, miért van ez a jézusi ujjongás. Mert, és ez a döntő az egészben, mert Jézus Istennek ebben a döntésében annak örül és azért ujjong, mert a kereszt által történő Megváltás megvalósul. Mégpedig azáltal, hogy Jézus szeret bennünket és meghal értünk. Milyen izgalmas! Jézus ujjong, Jézus kitörő örömmel eltelt szívvel mondja ezt a mondatot, hogy ő értünk odaadhatja az életét, értünk meghalhat, hogy mi megmeneküljünk.

Döbbenetes ám, ha egyszer ezt így, ebből a szemszögből tudnánk nézni, vagy ezt úgy tudnánk meghallani, ahogy ezt valóban kell. Mert Jézus ennek örül, hogy van értelme az ő halálának. Testvérek, innen kell kiindulni, mert vannak értelmetlen halálok, például a háborúban. Mennyi értelmetlen halált sorolnak fel most is! De van értelmes halál, amikor az valakiért történik. Persze szegény katonákra is úgy emlékezünk, mint hősökre, akik az életüket adták a hazáért. De nem önként és dalolva, hanem besorozták őket, aztán vagy szerencséje van és életben marad, vagy meghal, és akkor ennyit tudunk mi emberek nekik köszönetképpen mondani, hogy hősök.

De Jézusnak a megváltó halála egészen más, az életet jelenti az ember számára. Mert a megváltás azt jelenti, hogy Jézus megvált bennünket önmagunktól és rendezi a kapcsolatunkat az Istennel, aki a szeretet Istene, és rendezi a kapcsolatunkat egymással. Nekünk meg, ha megváltottak vagyunk, ez az új élet, amit itt hallottunk előbb a szentleckében, ez az új élet, hogy egymással összetartozunk. És egymással igazából összetartozni csak szeretetben lehet. Ha nem a szeretet tart bennünket össze, az nem kapcsolat, az valami... de ne is akarjuk kimondani, hogy mi, ilyen, olyan, amolyan kapcsolat.

De az igazi, a megváltott ember kapcsolata az Istennel, az a szeretet Istenének a hála meg a köszönet, az emberek felé pedig a szeretetben összetartozni egymással. Vagyis személyre

lebontva mindegyikünk a másikért él, nem önmagának él; aki önmagának él, az megváltatlan ember. Ezt néha félre is értik, hogy ne a testnek éljete. Ne a tested bántsuk, a test a léleknek a kiszolgálója, tehát nem a testtel van baj, a lelkünkkel van baj mindig. De pontosan erről van szó, hogy lélek szerint éljünk és egymással szeretetben, és Jézus ezért ujjong.

És akkor most jön az, ami a mindennapokba vezet el bennünket: elrejtetted Atyám a világ fiai elől ezt a titkot. Mert a világ fiai nem is akarnak új életet élni, a világ fiai maguknak akarnak élni, a maguk elgondolása határoz meg mindent, a maguk érdeke, a maguk haszna, a maguk java. Elrejtetted előlük, áldalak téged, Atyám, dicsőítelek téged, Atyám.

Ugyanakkor itt van a másik oldal, hogy akiknek meg kinyilatkoztatta, azok a kicsinyek, azok mi vagyunk, és nekünk kellene megérteni ennek a megváltásnak, ennek az embermentésnek az igazi üzenetét. Mert ugye ez pedig azt jelenti, és ez rendkívül fontos, mert hogyan akar Jézus bevonni bennünket ebbe a műbe? Mert végeredményben a Megváltás utáni világ a Megváltás művének a folytatódása, a megváltott világ élete, és ezt a megváltott világot képviseljük mi, keresztények ebben a mai világban.

És hát ugye megint csak a híradásokra kell gondolni és akkor döbbenhetünk arra rá, hogy hogyan gondolkodik a világ. Hát jobb is, ha a sertéseknek nem dobják oda a gyöngyöket. Mert ez a világ azt mondja, a világ fiai a bölcssek, az okosak. Egyet ne felejtünk el, testvérek: az, hogy valaki tanul, az még nem biztos, hogy okos is lesz, az meg még kevésbé lehetséges, hogy még bölcs is lesz. Azt gondolják, azért mert iskolázottak, akkor ők okosak is, meg bölcssek is. És ők úgy gondolják, hogy az Evangélium amiről mi itt vasárnapról vasárnapra elmélkedünk... Nekem például egyszer a kihallgató tisztek mondták, hogy milyen szerencséje van magának, maga minden vasárnap elmondhatja a programbeszédjét. Mondtam, hogy igazuk van, ez nagyon nagy ajándék, való igaz. Csak egy a különbség, én ingyen hirdetem, maguk meg pénzért hirdetik az igét, nagy különbség. De hagyjuk.

Valóban arról van szó, kedves jó testvérek, hogy nekünk nyilatkoztatta ki Jézus ezt az igazságot. És ugyanakkor ő azt is tudja, hogy bizony az élet nem könnyű, nem tánc lépésekben történik, az élet nehéz zarándokút. Fáradtak vagytok meg terheltek vagytok, hallottuk itt. Mi minden terhel meg bennünket, mi mindentől szenvedünk, mi minden miatt érezzük úgy, hogy ki se lehet már bírni ezt az életet. És akkor Jézus mit mond? Jöjjetek hozzám, én megkönnyítelek titeket. Tanuljatok tőlem – na ez a fontosabb!

Mert az, hogy megkönnyítelek, az, hogy jósággal találkozunk, ez önmagában megkönnyít bennünket. A jó Jézussal találkozni, hát micsoda ajándék, ha a jó emberrel találkozunk, akitől nem kell félnünk. Ezt mondta nekem egyszer megint egy nagy kommunista, aki – furcsa ízlése volt – belém szeretett, mert szívesen találkozott velem mindig, és megkérdeztem egyszer tőle, miért van ez. Azt mondta, mert magától nem félek. Micsoda igazság, mert ezekben a találkozásokban ez az ajándék, hogy nem félünk egymástól. Különben minden találkozás kockázatos egyébként is.

Jöjjetek hozzám én megkönnyítem a ti életeteket, felüdítelek benneteket – és az igáját kínálja Jézus, de a fontos az: tanuljatok tőlem! És mit kínál? Hát itt jön az, ami feje tetejére állítja a világot: én szelíd vagyok és alázatos szívű. Hát ezt tanuljátok meg, mert Jézus szelíd és alázatos szívű. Erre mondják a világ fiai: na jól van, könnyen elintézzünk benneteket, mert ti szelídek akartok lenni meg alázatos szívűek akartok lenni, vagyis nem vagytok életrevalók.

Márpedig Jézus amikor azt mondja, hogy a szelídséget tanuljuk meg tőle, a szelídség nem más, mint Isten szeretetének a hite. A szelíd ember nem ügyefogyott, a szelíd ember az, aki az

Isten szeretetét felismerte és azt mondja, hogy ebből a szeretetből lehet élni. És azt mondja Jézus, hogy legyetek ti is szelídek és jelenítsék meg ebben a világban a szeretetnek a hatalmát. Ez a szelídség, a szeretet soha nem akar rosszat senkinek. Hát ez a szelíd lelkület.

És a másik: alázatos. Na ezzel meg még több gondunk lehet. Mert mi az alázatosság? Próbáljuk most tisztázni magunkban nagyon egyszerűen, nem bonyolódok nagyon nagy kérdésekbe. Az alázatosság, vannak tudósok, akik azt mondják: önismeret. Az alázatosság azt jelenti, hogy az ember elfogadja önmagát olyannak, amilyen az alázat az, hogy se nem kicsinyíti magát az ember, se nem akarja nagyobbá tenni magát, mint amekkora. Ez egy nagyon-nagyon jó válasz, csak a megvalósítása nem olyan egyszerű. Mit jelent az, hogy se nem akarok nagyobbak látszani, se nem akarok ál-alázatossággal kisebbnek mutatkozni? Alapvetően ez azt jelenti, és ez rendkívül fontos, hogy az alázatos ember az a valaki, akinek az énje, a valósága befogadja a másikat. Vagyis az alázatos ember az, akinek az énje, az egész valósága a másikért van. Feloldódik szinte az ember énje, a másikért, a másik szolgálatára van. Érte, vele – ezek azok, amik ezt kifejezik, és ez teljes egészében betölti az embert úgy, hogy magára már egy pillanata se marad. Hát, ez az alázatosság, amit Jézus ajánlat nekünk, hogy az ember énje, öntudata, önazonossága azt jelenti, hogy nyitottan beengedjük a másik embert, mert érte vagyok, és ez mindent meghatároz, soha nem ellene, soha nem kihasználva: érte vagyok.

Ha ezt így nézzük, akkor az igazi szeretet maga az alázat, és ez rendkívül fontos. Nem könnyű igazán szeretni. Az igazi szeretet maga az alázat, ami azt jelenti, hogy érte, vele minden helyzetben minden körülmények között. És nem is jön elő az én, mert az én ebben az érte, vele minden helyzetben, minden körülmények között, ebben feloldódik az ember énje. És ez az, ami a keresztény eszmeiségnek az alapja, a szelídség meg az alázat, legalábbis Jézus ezt tanácsolja. Akkor, ha már Ő tanácsolja, és Ő szelíd és alázatos szívű, akkor nekünk ezen el kell gondolkodni, mert ez az, ami a keresztény eszmeiség alapja: szelídek lenni, értékelni az Isten szeretetét. Vagyis ebben a világban az Isten akaratát hordozzuk mi, és ezt az isteni szeretetet jelenítjük meg az emberek felé. Ez a szelídség, és semmi mást nem akarunk tőlük, sem becsapni őket, sem kihasználni őket, sem felhasználni őket. És az alázatban pedig az énünkben szinte feloldódik a világ, ebben van minden ember, akiért vagyunk.

Testvérek ezért fontos nekünk ezeket tudatosítani, mert ugye olyan világban élünk, amikor gúny tárgyai vagyunk mi nyilvánvalóan, mert a világ fiai kinevetnek bennünket: szelídek vagytok ti meg alázatosak vagytok ti, na jó, könnyen elintézzük benneteket. Nem olyan egyszerű azért ez, mert ezzel szemben nincsen fegyver, és akkor, amikor mi vívjuk a harcunkat nap mint nap, ez az eszmék harca.

Egyébként Napóleonnak is ezzel kapcsolatban volt egy érdekes mondata. Azt mondta, a világban két hatalom van, a kard meg a szellem, a szellem helyett eszmét is mondhatna. Ugyanakkor azt mondja ez a katonaféle Napóleon, hogy hosszú távon mindig fölé kerekedik a kardnak a szellem. Ez mellbe ütő igazság. Ugyanakkor Victor Hugónak említettem a nagyon fontos mondatát, hogy a világban az egyetlen hatalom az eszme. Egy kicsit a Napóleonéval összevág ez, csak picit egyszerűbb, és neki elég az eszme, Napóleonnak még kard is kellett. Hát, meg is kapta a magáét, hiszen aki kardot ránt, kard által vész el, ezt nem tudják a világ fiai, pedig mindenki megkapja a büntetését.

Ez az eszme azért izgalmas, mert napjainkban az istenellenes vagy a keresztény eszmével szembeszegülő eszmék mind a francia forradalomból eredeztetik az eszmeiségüket: szabadság, egyenlőség, testvériség. És akikkel mi harcolunk, testvéreket, ezt is jó, ha tudatosítjuk, a szabadságot privatizálták a liberálisok. Ez rendkívül fontos, gondolkodjunk

csak el rajta. Az egyenlőséget meg gyarmatosították a szocialisták, legyen az nemzetiszocializmus vagy a világ nemzeteinek a mit tudom én, mennyi hagymázás dolgot hallottunk erről, ők meg gyarmatosították az egyenlőséget. Mi maradt nekünk? A testvériség, nekünk maradt a testvériség. Egyedül mi képviseljük a konzervatív értékrendet, az Anyaszentegyház, Jézus evangéliuma, a testvériséget mi képviseljük. A liberálisoknak a szabadságeszméje – mindenki tudja, aki akarja... A szocialistáknak az egyenlőséghistóriája, mindenki tudja, hogy mit jelentett ez. Maradt a testvériség, ez pedig az Evangéliumra épül, és minden józan ember a testvériséget szeretné ebben a világban megvalósultnak látni.

Hát most ennyien elegek vagyunk. Éppen a külügyminiszter úr mondta: túl hangosak a világ fiai, és mi pedig túl némának tűnünk. A szelídség meg az alázat nem némaság, hanem az életünk legfontosabb eszme szerinti mindennapjai.

+ *A M E N* +